St. Claret College

Autonomous Bengaluru

UG End Semester Examination November 2025

I Semester B.Com, TTM, BBA, BCA, B.Sc, BA

Language: Sanskrit-I, Code : SN124

Buddhacharitam-III Canto, Grammer & Comprehension

Month : November | **TIME : 3.00 Hrs.** | **Max. Marks : 80**

THIS PAPER CONTAINS 3 PRINTED PAGE AND 8 PARTS

Instructions :
1) **Verify and ensure that the question paper is completely printed.**
2) **Any discrepancies or questions about the exam paper must be reported to the COE within 1 hour after the examination.**
3) **Students must check the course title and course code before answering the questions.**

CLARET COLLEGE LIBRARY Bengaluru-13 AUTONOMOUS

SECTION - A

I **समीचिनं उत्तरम् चित्वा लिखत ।** **10x1=10**

Write the correct answer.

1. 'बुद्धचरितम्' कीदृशं काव्यम्?
   अ) महाकाव्यम् आ) लघुकाव्यम् इ) खण्डकाव्यम् ई) नाटककाव्यम्
2. 'सौन्दरनन्दम्' काव्यस्य कर्ता कः?
   अ) माघः आ) अश्वघोषः इ) वामनः ई) विश्वनाथः
3. शुद्धोदनस्य पत्नी का?
   अ) यशोधरा आ) इन्दुमति इ) मायादेवी ई) सुमती
4. कुमारः अन्तर्गृहे कः इव अवरुद्धः?
   अ) अश्वः आ) गजः इ) मयुरः ई) नागः
5. सेवकाः कस्य शोभा परां चक्रुः?
   अ) राजपथस्य आ) वनपथस्य इ) उद्यानपथस्य ई) नगरपथस्य
6. रुपस्य हन्त्री का?
   अ) व्याधिः आ) जरा इ) शोकम् ई) मुकत्वम्
7. शौध्दोदनिः कः?
   अ) राहुलः आ) सुमन्तः इ) सिद्धार्थः ई) सोमरातः
8. रोगः परिपीड्यमानः अपिलोकः किम् उपैति?
   अ) दुःखम् आ) असुखम् इ) चिन्ताम् ई) हर्षम्
9. कैः अमुक्ताः अपि प्रजाः हसन्ति?
   अ) रोगभयैः आ) राजभयैः इ) चोरभयैः ई) शत्रुभयैः
10. स्त्रीणां मुखपङ्कजानि कुत्रशेयन्तेस्म?
    अ) नगरेषु आ) वातायनेषु इ) आस्यानेषु ई) ग्रामेषु

SECTION - B

II एकस्य प्रश्नस्य उत्तरं लिखत । 1x10=10

Answer any one of the following.

11. सिद्धार्थस्य संवेगोत्पत्ते: कारणीभूता: घटना: विवृणुत।

    Describe the events that led to the emergence of Siddhartha's impulse.

12. अश्वघोषस्य देश, काल, कृति: अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत।

    Write an essay on place, date, works of Ashwaghosha.

SECTION - C

III द्वयो विषययो: लघुटिप्पणीं लिखत। 2x4=8

Write short notes on ANY TWO of the following.

13) शुध्दोदन:

14) सौन्दरानन्द:

15) यशोधरा

16) रथ प्रणेता

SECTION - D

IV चतुर्णा श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वाविवृणुत। 4x4=16

Translate and explain any four Shloka.

17) श्रुत्वा तत: स्त्रीजनवल्लाभानाम् मनोज्ञभावं पुरकाननानाम्।
बहि: प्रयाणाय चकार बुद्धिम् अन्तर्गृहे नाग इवावरुद्ध:।

18) प्रत्यङ्गहीनान्विकलेन्द्रियांशच जीर्णातुरादीकृपणांश्च भिक्षुन्।
तत: समुत्सार्य परेण साम्ना शोभाम परां राजपयस्य चक्रु:।।

19) तत: स जाम्बूनदभाण्डभृद्धि: युक्तं चतुर्भिर्निभृतैस्तुरङ्गै:।
अक्लीबविद्युच्छुचिरश्मिधारं हिरण्मयंस्यन्दनमारुरोह।।

20) तं सुष्टुवु: सौम्यगुणेन केचित् ववन्दिरे दीप्ततया तयान्ये।
सौमुख्यतस्तु श्रियमस्य केचित् वैपुल्यमाशंसिपुरायुषश्च।

21) ता: स्त्रस्तकाञ्चीगुणविघ्निताश्च सुप्तप्रबुद्धाकुललोचनाश्च।
वृत्तान्तविन्यस्तविभूषणाश्च कौतूहलेनानिभृता: परेयु:।।

22) परस्परोत्पीडनपीडितानाम् संमर्दसंक्षोभितकुण्डलानाम्।
तासां तदा सस्वनभुषणानाम् वातायनेष्वप्रशमो बभूव।।

SECTION - E

V त्रयाणां सन्दर्शं विवृणुत। 3x4=12

Write short notes on ANY THREE of the following.

23) शोभां परां राजपथस्य चक्रु:।

24) नरा बभ्रुधमिव गन्तुकामा:।

25) एषा जरा नाम ययैष भग्न:।

26) शक्रोऽपि येर्नेष कृतो कृतोऽस्वतन्त्र:।

27) प्रियाप्रियैस्त्यज्यत एष कोऽपि।

SECTION - F

VI 28. संस्कृत भाषया उत्तराणि लिखत।

Answer in Sanskrit.

अ. सन्धिं विभज्य लिखत। (पञ्चानामेव) 5×1=5

1. देवालय:	5. भीषणाकृति:
2. खल्वन्यत्र	6. तयेति
3. द्वीपोऽयम्	7. इत्यपि
4. एकैकम्	8. नोत्सहे

आ. पदपरिचयं कुरुत। (पञ्चानामेव) 5×1=5

1. कृत्वा	5. निरीक्ष्य
2. स्मृतम्	6. त्यक्त्वा
3. आगम्य	7. दृष्ट्वा
4. निर्गत:	8. विज्ञाय

SECTION - G

VII 29. कन्नडभाषया वा आङ्गलभाषया वा अनुवदत। 4

Translate in Kannada or English Language

पुरा अयोध्यायां दशरथ: नाम नृप: आसीत्। तस्य तिस्र: भार्या: आसन्। कौसल्या, सुमित्रा, कैकेयी इति। कौसल्या रामस्य जननी आसीत्। कैकेयी भरतस्य माता आसीत्। लक्ष्मण: शत्रुघ्न: च सुमित्रस्या: पुत्रौ आसाम्। सर्वे बाल्ये विद्यायां निपुणा: आसत।

SECTION - H

VIII 30. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत। 5×2=10

भारतीययुवका: बालगङ्गाधरेण प्रेरिता: आसन्। स: स्वातन्त्रयं मम जन्मसिद्ध: अधिकार: इति उद्घोषितवान्। तस्य उद्घोषणेन प्रेरिता: युवका: स्वसुखानिधिक्कृत्य युद्धे भागं गृहीतवन्त:। तेषुभगत्सिंह: प्रसिद्ध: आसीत्। आत्माहुरित समये स: प्रायश: विंशतिवर्षीय: स्यात्। तेन सह राज़गुरु: सुखदेव: च अपि प्राणान् अत्यजताम्। अनेन प्रकारेण सहस्त्रयुवका: भारतमातु: स्वातन्त्रयार्यं स्वजीवं समर्पितवन्त:। अन्ते भारतमातु: चरणारविन्दयो: स्वजीवपुष्पम् अर्पितवन्त:।

प्रश्ना:

1) भारतीययुवका: केन प्रेरिता: आसन्?
2) स: किम् उद्घोषितवान्?
3) तेषुयुवकेषु क: प्रसिद्ध: आसीत्?
4) तेन सह कौ प्राणान् अत्यजताम्?
5) सहस्त्रयुवका: किमर्थं स्वजीवं समर्पितवन्त:?

*****